

Judecător Viorel Terzea

NOUL COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ ADNOTAT

INCLUDE DOCTRINĂ ȘI JURISPRUDENȚĂ

Judecător VIOREL TERZEA

■ **Educație și formare** – studii universitare de licență în cadrul Facultății de Științe Juridice și Administrative, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, București (1998-2002); Institutul Național al Magistraturii, București (2002-2004).

■ **Experiență profesională** – judecător la Curtea de Apel Pitești, Secția a II-a civilă; participarea în calitate de expert în domeniul noului Cod civil la mai multe seminarii organizate la nivelul curților de apel în cadrul proiectului „Asistență pentru consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale”.

■ **Activitate de cercetare științifică** – autor și coautor a numeroase publicații, printre care: *Noul Cod de procedură civilă adnotat*, Ed. Universul Juridic, București, 2016; *TVA – jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene*, Ed. Universul Juridic, București (în curs de apariție); *Noul Cod de procedură fiscală. Comentariu pe articole*, Ed. Solomon, București, 2016 (coautor); *Noul Cod al insolvenței adnotat*, Ed. Solomon, București, 2015; *Posesia și acțiunile posesorii în noul Cod civil*, Ed. C.H. Beck, București, 2015; *Limitele legale ale dreptului de proprietate*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2014; *Noul Cod civil adnotat*, ed. a 2-a, Ed. Universul Juridic, București, 2014, vol. I și vol. II; *Prescripția extinctivă*, în Fl.-A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coord.), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, București, 2013.

Judecător Viorel TERZEA

**NOUL COD DE PROCEDURĂ
CIVILĂ ADNOTAT**

INCLUDE DOCTRINĂ ȘI JURISPRUDENȚĂ

Universul Juridic

București

- 2016 -

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2016, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al S.C. Universul Juridic S.R.L.

Niciun exemplar din prezentul tiraj nu va fi comercializat decât însoțit de semnătura și ștampila editorului, aplicate pe interiorul ultimei coperte.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TERZEA, VIOREL

Noul Cod de procedură civilă adnotat / Viorel Terzea. - București :

Universul Juridic, 2016

Index

ISBN 978-606-673-811-8

347(498)(094)

REDACȚIE:	tel./fax: 021.314.93.13
	tel.: 0732.320.666
	e-mail: redactie@universuljuridic.ro
DEPARTAMENTUL	telefon: 021.314.93.15; 0726.990.184
DISTRIBUȚIE:	tel./fax: 021.314.93.16
	e-mail: distributie@universuljuridic.ro

editurauniversuljuridic.ro

ABREVIERI

alin.	alineat
<i>apud</i>	citat după
art.	articol
BC	revista „Buletinul Casației”
BCA	revista „Buletinul Curților de Apel”
C. Jud	revista „Curierul Judiciar” – serie nouă
C. muncii	Codul muncii
c.	contra
C.A.	Curtea de Apel
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CJCE	Curtea de Justiție a Comunităților Europene (Luxembourg)
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
dec.	decizia
Dreptul	revista „Dreptul”
ed.	ediția
Ed.	Editura
etc.	<i>et caetera</i> („și celelalte”)
H.G.	Hotărârea Guvernului
<i>ibidem</i>	același autor, aceeași lucrare
ICCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
<i>idem</i>	același autor
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.a.	nota autorului
NCC	noul Cod civil
NCF	Codul fiscal republicat
NCPC	Codul de procedură civilă republicat
NCPF	Codul de procedură fiscală republicat
NCPP	Codul de procedură penală în vigoare
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	operă citată
p.	pagina
pct.	punctul
pp.	paginile
PR	„Pandectele române” – Repertoriu de jurisprudență, doctrină și legislație – serie nouă
PS	revista „Pandectele săptămânale”

RRD	„Revista română de drept”
RRDA	„Revista română de drept al afacerilor”
RRDM	„Revista română de dreptul muncii”
RRDP	„Revista română de drept privat”
s. civ.	secția civilă
s.l.m.	secția litigii de muncă
Trib. Suprem	Tribunalul Suprem
Trib.	Tribunalul
urm.	următoarele
vechiul C. civ.	Codul civil anterior
vechiul C. fisc.	Codul fiscal anterior
vechiul C. pr. civ.	Codul de procedură civilă anterior
vechiul C. pr. fisc.	Codul de procedură fiscală anterior
vechiul C. pr. pen.	Codul de procedură penală anterior
vol.	volumul

CULEGERI DE PRACTICĂ JUDICIARĂ

CAAIBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Alba Iulia pe anul...
CABBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel București pe anul...
CABrBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Brașov pe anul...
CABcBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Bacău pe anul...
CACBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Constanța pe anul...
CAClBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Cluj pe anul...
CACrBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Craiova pe anul...
CAPBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Pitești pe anul...
CAPIBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Ploiești pe anul...
CAIBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Iași pe anul...
CAOBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Oradea pe anul...
CATBJ	Decizii relevante ale Curții de Apel Timișoara pe anul...

LUCRĂRI CITATE FRECVENT

A. Constanda, <i>op. cit. I</i>	Andreia Constanda, <i>Sanctiunile în procesul civil</i> , Ed. Hamangiu, București, 2007
---------------------------------	---

- A. Constanda, *op. cit. II* Andreia Constanda, *Sancțiunile în procesul civil*, Ed. Hamangiu, București, 2011
- V. Dănăilă, C.A. Angheliescu, V.H.D. Constantinescu, *op. cit.* Veronica Dănăilă, Carla Alexandra Angheliescu, Victor Horia Dimitrie Constantinescu, *Excepțiile în procesul civil. Jurisprudență comentată și reglementarea din noul Cod de procedură civilă*, Ed. Hamangiu, București, 2012
- I.R. Dănăilă, *Executarea silită* Ileana Ruxandra Dănăilă, *Executarea silită. Titluri executorii. Creanțe fiscale*, Ed. Hamangiu, București, 2010
- C. Nica, *Executarea silită* Cristina Nica, *Executarea silită. Practică judiciară*, Ed. Hamangiu, București, 2008
- A. Oroșan, *Somația de plată* Adriana Oroșan, *Somația de plată și ordonanța de plată. Practică judiciară și reglementarea din noul Cod de procedură civilă*, Ed. Hamangiu, București, 2012,
- S.G. Pietreanu, M.D. Gavriș, *Executarea silită* Simona Gina Pietreanu, Marcel Dumitru Gavriș, *Executarea silită*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2008
- R. Sîrghi, *Executarea silită* Ruxandra Sîrghi, *Executarea silită în noul Cod de procedură civilă*, Ed. Hamangiu, București, 2015
- R. Stanciu, *Contestația la executare* Roxana Stanciu, *Contestația la executare. Practică judiciară*, Ed. Hamangiu, București, 2010
- R. Stanciu, *Validarea popririi* Roxana Stanciu, *Validarea popririi. Practică judiciară*, Ed. Hamangiu, București, 2011
- R. Stanciu, *Încuviințarea executării silite* Roxana Stanciu, *Încuviințarea executării silite. Practică judiciară*, Ed. Hamangiu, București, 2012
- M. Tăbăraș, *Contestația la executare* Manuela Tăbăraș, *Contestația la executare. Culegere de practică judiciară*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2006
- A.G. Țămbulea, *Executarea silită* Alina Gabriela Țămbulea, *Executarea silită. Practică judiciară*, Ed. Hamangiu, București, 2012

TITLUL PRELIMINAR

Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă și principiile fundamentale ale procesului civil

CAPITOLUL I

Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă

OBIECTUL ȘI SCOPUL CODULUI DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Art. 1. – (1) Codul de procedură civilă, denumit în continuare codul, stabilește regulile de competență și de judecare a cauzelor civile, precum și cele de executare a hotărârilor instanțelor și a altor titluri executorii, în scopul îndeplinirii justiției în materie civilă.

(2) În îndeplinirea justiției, instanțele judecătorești îndeplinesc un serviciu de interes public, asigurând respectarea ordinii de drept, a libertăților fundamentale, a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și persoanelor juridice, aplicarea legii și garantarea supremației acesteia.

BIBLIOGRAFIE: Violeta Belegante, Decebal-Adrian Ghinoiu, *Succintă prezentare a sistemului și soluțiilor legislative preconizate de Proiectul noului Cod de procedură civilă*, în Dreptul nr. 2/2010, pp. 11-35; Viorel Mihai Ciobanu, *Dialog: Procedura civilă în contextul noului Cod*, în RRDA nr. 5/2013, pp. 23-32; Viorel Mihai Ciobanu, *Editorial: Implicații ale intrării separate în vigoare a noului Cod civil și a noului Cod de procedură civilă. Este nevoie ca acesta din urmă să intre în vigoare?*, în RRDJ nr. 2/2012, pp. 17-24; Viorel Mihai Ciobanu, Traian Cornel Briciu, *Câteva reflecții în legătură cu soluțiile din doctrină și jurisprudență privind unele probleme ivite în aplicarea noului Cod de procedură civilă*, în RRDP nr. 4/2014, pp. 87-115; Viorel Mihai Ciobanu, *Avocatul Poporului, Curtea Constituțională, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției și noul Cod de procedură civilă*, în RRDP nr. 6/2013, pp. 50-65; Ion Deleanu, *Avatarurile punerii în aplicare a noului Cod de procedură civilă*, în RRDJ nr. 5/2012, pp.13-26; Ion Deleanu, *Considerații generale și unele observații cu privire la Proiectul Codului de procedură civilă*, în RRDP nr. 2/2009, pp. 25-52; Ion Deleanu, *Privire asupra Codului de procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010*, în PR nr. 9/2010, pp. 15-30; Ion Deleanu, *Observații generale și speciale cu privire la noul Cod de procedură civilă (Legea nr. 134/2010)*, în Dreptul nr. 11/2010, p. 11 și urm.; Ion Deleanu, *Repere ale controlului de convenționalitate, ale controlului de constituționalitate și ale controlului judiciar asupra conceptelor juridice „vagi” în materie procesual-civilă*, în RRDP nr. 5/2014, pp. 9-33; Dumitru Dobrev, *Observații și propuneri la Proiectul Legii pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*, în PR nr. 1/2012, pp. 41-49; Sebastian Spinei, *Stadiul procedurii civile române în perspectiva adoptării noului Cod*, în RRDP nr. 1/2010; Liviu-Alexandru Viorel, Avram-Alexandru Oană, *Modificările aduse Codului de procedură civilă prin Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009. Soluții preconizate în noul Cod de procedură civilă*, în RRDJ nr. 1/2012, pp. 248-266; Gheorghe-Liviu Zidaru, *Noul Cod de procedură civilă – între creație și aplicare*, în RRDA nr. 4/2013, pp. 21-30.

APLICABILITATEA GENERALĂ A CODULUI DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Art. 2. – (1) Dispozițiile prezentului cod constituie procedura de drept comun în materie civilă.

(2) De asemenea, dispozițiile prezentului cod se aplică și în alte materii, în măsura în care legile care le reglementează nu cuprind dispoziții contrare.

APLICAREA PRIORITARĂ A TRATATELOR INTERNAȚIONALE PRIVITOARE LA DREPTURILE OMULUI

Art. 3. – (1) În materiile reglementate de prezentul cod, dispozițiile privind drepturile și libertățile persoanelor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Constituția, Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și prezentul cod, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care prezentul cod conține dispoziții mai favorabile.

APLICAREA PRIORITARĂ A DREPTULUI UNIUNII EUROPENE

Art. 4. – În materiile reglementate de prezentul cod, normele obligatorii ale dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau de statutul părților.

BIBLIOGRAFIE: Emilian Ciongaru, *Aplicabilitatea directă a dreptului comunitar european*, în *Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe Juridice*, nr. 4/2010, pp. 181-200, disponibil la http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2010-4/12_EMILIAN_CIONGARU.pdf; Ion Deleanu, *Obligativitatea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului și ale Curții de Justiție a Comunităților Europene*, în *Dreptul* nr. 2/2007, pp. 28-43; Manfred Dausen, *Prioritatea dreptului comunitar european în raport cu dreptul intern al statelor membre ale Uniunii Europene*, în *Dreptul* nr. 6/2003, pp. 47-64; Augustin Fuerea, *Instanțele naționale și Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cadrul procedurii întrebărilor preliminare – acțiunea în interpretare*, în PR nr. 6/2013; Sergiu Gherdan, *Privire critică asupra dispozițiilor art. 5 noul Cod civil vizând aplicarea priorității a dreptului unional*, în PR nr. 2/2013; Mihaela Mazilu-Babel, Gabriela Zanfir, *Invocarea și aplicarea directivelor Uniunii Europene în dreptul intern. Directiva – obligația de rezultat impusă (I)*, în PR nr. 3/2013; Mihaela Mazilu-Babel, Gabriela Zanfir, *Invocarea și aplicarea directivelor Uniunii Europene în dreptul intern. Directiva – instrument de interpretare a dispozițiilor normative interne (II)*, în PR nr. 4/2013; Mihaela Mazilu-Babel, Gabriela Zanfir, *Invocarea și aplicarea directivelor Uniunii Europene în dreptul intern. Directiva – set de norme cu impact direct în dreptul național (III)*, în PR nr. 5/2013; Mihaela Mazilu-Babel, *CCR. Excepție de neconstituționalitate. Aplicarea dreptului UE. Clauza implicită de conformitate a dispozițiilor naționale cu dreptul Uniunii. Norme interpuse. Relevanță constituțională. Identitate constituțională. Încălcarea art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție. Neconstituționalitate*, în PR nr. 9/2015; Corneliu Liviu Popescu, *Raporturile dintre dreptul Uniunii Europene și dreptul intern român, în lumina dispozițiilor constituționale revizuite*, în RRDC nr. 2/2004, pp. 36-46; Daniel Mihail Șandru, Constantin Mihai Banu, Dragoș Alin Călin, *Probleme din jurisprudența trimiterilor preliminare formulate de instanțele din România*, în PR nr. 6/2013; Mihai Șandru, Mihai Banu, Dragoș Călin, *Încercări de utilizare a trimiterii preliminare în cadrul procedurii de executare silită în fața instanțelor judecătorești din România*, în RRES nr. 3/2013, pp. 84-95; Camelia Toader, *Trimiterile preliminare (prejudiciale): instrument de cooperare între judecătorul român și CJUE*, în PR nr. 6/2013.

JURISPRUDENȚĂ

HOTĂRĂRI CJUE

1. Reglementare comunitară. Lipsa traducerii în limba unui stat membru. Opozabilitate. Imperativul securității juridice impune ca o reglementare comunitară să permită celor interesați să cunoască exact întinderea obligațiilor care le sunt impuse, ceea ce nu s-ar putea asigura decât prin publicarea conformă

cerințelor legale a respectivei reglementări în limba oficială a destinatarului. În plus, ar fi contrar principiului egalității de tratament să fie aplicate în același mod obligațiile impuse de o reglementare comunitară în vechile state membre, în care particularii au posibilitatea de a lua cunoștință de respectivele obligații